

opgericht op 5 november 2003

nieuwsbrief nr. 37 – maart 2020

Een nieuwe tentoonstelling over Sacramenten

De Gouden Eeuw tentoonstelling is weer voorbij en was zeer succesvol als we naar de reacties kijken. De driedeling werd zeer gewaardeerd. Dat betekent dus weer een nieuwe tentoonstelling: over sacramenten. Wordt weer heel bijzonder. Natuurlijk weer met een boeiende lezingenochtend. U bent van harte welkom. Verder de terugblik van de lezing van Ria van der Meer, de bezoekersaantallen bij onze tentoonstelling Herrezen, 2000 boeken die wachten op een inventarisatie en een schilderij van de familie van Berckel uit een voormalige huiskapel van de familie. Kortom gaat u er maar weer voor zitten. En: neemt u gerust een kennis, vriend, buurman mee naar onze bijeenkomsten. Hij of zij raakt net zo geboeid als u. Tot slot hopen wij dat u de bijgesloten acceptgiro, als het uitkomt, wilt gebruiken.

10.05 Inleidingen door Taco smit en Robin

Uitnodiging lezing Sacramenten in beeld

Hierbij nodigen wij u van harte uit voor een boeiende ochtend over de Sacramenten in ons geloof op **zaterdagochtend 4 april 2020 om 10.00 uur in de Jozefzaal in de Maria van Jessekerk in Delft.**

Deze ochtend zal Taco Smit, predikant in de Lutherse Kerk ons meenemen in de verhalen over de twee Sacramenten in de Protestantse Kerk t.w. Doopsel en Avondmaal, terwijl Robin Voorn, pastoor in de Oud Katholieke Kerk Delft ons vertelt over de zeven Sacramenten die in de RK en OKK-kerk bestaan. Maar de nadruk ligt op het Heilig Doopsel en de Eucharistie. Aansluitend openen we de nieuwe tentoonstelling "Sacramenten in beeld"

Programma 4 april 2020

09.30 uur inloop, koffie en thee

10.00 Opening door Wim van Leeuwen

Voorn

10.50 Koffiepauze

11.10 Vervolg inleidingen en vragen

11.45 Sluiting

In de voormalige doopkapel van de Maria van Jessekerk is de beschrijving te zien van

Christus die gedoopt wordt door Johannes de Doper.

De tentoonstelling “Sacramenten in beeld”

In deze tentoonstelling tonen wij voorwerpen die bij de betreffende sacramenten gebruikt worden. Hierbij ligt het accent op Het Doopsel/Heilig Doopsel en het Avondmaal/ De Eucharistie. Mooie doopschalen, doopkannen, doopschelpen krijgt u te zien, maar ook 2 doopboeken uit vervlogen tijden: het oudste in Delft aanwezige doopboek van de Oude Kerk van 1616-1624 en van de RK Schuilkerk op de Oude Langendijk (De Papenhoek) uit 1677—1683. Maar ook een mooi doopjurkje van 125 jaar oud.

Voor Het Avondmaal/ De eucharistie hebben we mooie avondmaalbekers en schalen en collectevazen die vroeger gebruikt werden. Voor de RK/OKK-eredienst zijn er weer prachtige voorwerpen zoals een neogotische monstrans die we voor de eerste keer aan u tonen, een ciborie, kelken en een pateen. Kortom weer een tentoonstelling die u doet bewonderen.

Terugblik lezing Delft en de reformatie

Ondanks de slechte weersomstandigheden waren ruim 50 donateurs en andere belangstellenden gekomen voor de lezing van mw. Ria v.d. Meer, met als titel: ‘Delft en de Reformatie’. Het begin van de Reformatie in 1517, hebben de gevolgen

Delft daarna niet onberoerd gelaten. Met een sprong in de tijd leidde Ria ons naar de Beeldenstorm in 1566.

Tegen de achtergronden van deze roerige tijd kwam de Beeldenstorm, die zowel een kerkelijke als sociale revolutie was. Margaretha van Parma, de zuster van Philips II, was in zijn ogen onvoldoende besluitvaardig in haar optreden tegen de Beeldenstormers en zij werd vervangen door de Hertog van Alva.

Bekend zijn de Bloedraad en de 10^e penning, waarmee Alva zich niet geliefd maakte bij de bevolking van De Nederlanden!

De Delftse drukker Herman Schinckel werd met de publicatie van zijn protestante bijbel slachtoffer van de vervolging van de Protestanten; werd veroordeeld door het Stadsbestuur en is op de markt in Delft onthoofd. Delft stond toen nog aan de kant van de Katholieke Spaanse bezetter.

Tijdens zijn gevangenschap heeft Herman verschillende brieven geschreven (die pas in 1652 zijn gepubliceerd).

Maar niet lang daarna keerden de kansen in De Nederlanden. In 1572 viel Den Briel in handen van de Geuzenleider Lumey, die daarna naar Delft trok. Delft koos daarop de zijde van Willem van Oranje.

De Delftse priester-dichter Cornelius Musius werd door Lumey ontvoerd en vermoord in Leiden.

Er passeerde een aantal namen, die voor ons wat uit de vergetelheid werden onttrokken, zoals een Arend Cornelis, die als Protestant was gevlucht, maar later als predikant in Delft contacten onderhield met Willem van Oranje; Adriaan van der Made, een protestantse graanhandelaar die zijn zoon naar Keulen stuurde, maar die Katholiek wilde worden. Kortom een heel verwarrende tijd. Adriaan stierf in 1620.

Een andere zeer bekende Delftenaar kwam voor het voetlicht: de priester-dichter Stalpaert van der Wiele. Hij was een van de vele verdreven katholieken uit kloosters en kerken die schuilkerken in gebruik namen. Een bekende schuilkerk was op de ‘Papenhoek’ van de Oude Langedijk. Stalpaert van der Wiele vestigde zich op Het Begijnhof in 1612 en componeerde een groot aantal liederen, die veelal door een koor (de ‘klokjes’) van Begijnhofbewoners ten gehore werden gebracht! Na een aantal eeuwen kwam in de 19e eeuw eindelijk godsdienstvrijheid.

Ria: veel dank voor je boeiend verhaal, waarbij je ons hebt meegenomen in een zeer onrustige en veelal gewelddadige periode voor zowel katholieken als protestanten!

“Herrezen” in de Oude Kerk

Nog éénmaal de tentoonstelling over de gerestaureerde kruiswegstaties. Van Wilco Blaak, directeur van de Oude en Nieuwe Kerk kregen wij een mail over de bezoekersaantallen in de Oude Kerk tijdens onze tentoonstelling. Hij schrijft ons: in de periode van Herrezen hebben er 31.876 bezoekers in de Oude Kerk een kaartje gekocht voor beide kerken. In de Nieuwe Kerk werden er in die periode 87.596 kaartjes voor beide kerken verkocht, totaal dus 119.472. Niet iedereen zal in beide kerken zijn geweest en ook niet specifiek naar onze tentoonstelling gekomen, maar globaal kunnen we stellen, zo schrijft hij, dat er toch ruim 100.000 mensen onze tentoonstelling hebben gezien. Een geweldig resultaat.

Inventariseren bibliotheek Oud Katholieke Kerk

In de afgelopen tentoonstelling hebt u het boek van Harmen Schinckel uit 1566 gezien. Dat boek, maar nog zo’n 2000 andere boeken liggen in de bibliotheek van de Oud Katholieke Kerk. De afgelopen maanden is er met het bestuur van de kerk in Delft, maar ook met de landelijke commissie van de OKK die zich met inventariseren bezighoudt, een paar keer gesproken hoe we deze “klus” kunnen doen. Duidelijk is nu dat we deze inventarisatie kunnen doen in een zaal van de Maria van Jessekerk aan de Burgwal. Heel fijn en dank voor deze medewerking.

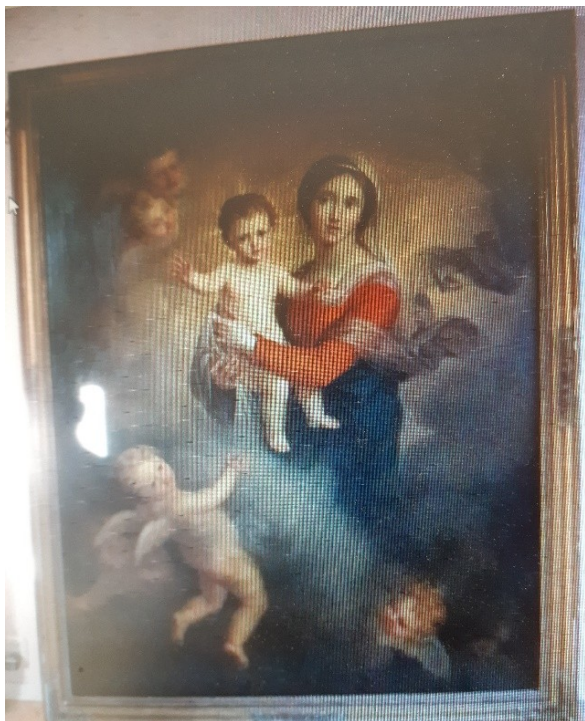
De laatste afspraken worden binnenkort gemaakt met de landelijke OKK-commissie, het Catharijneconvent en het bestuur van de OKK-Delft. Daarna wordt alles in een goed bibliotheeksysteem opgenomen. Doel is dat we gaan weten welke, historistische, boeken er zijn. Daarna wordt gekeken waar de boeken fysiek naar toe gaan. Doel is, als het kan, dat de boeken voor iedereen te raadplegen zijn. Dat betekent dat mogelijk een aantal boeken overgedragen gaan worden aan het Stadsarchief Delft waardoor ze door iedereen zijn in te zien.

Eén van de kasten waar de boeken nu nog in staan en die één voor één bekeken moeten gaan worden, beschreven en gefotografeerd.

Een altaarstuk uit een 19de -eeuwse huiskapel

Afgelopen tijd hebben we nader kennis gemaakt met familieleden van de fam. Van Berckel die van rond 1650 tot 1900 een belangrijke rol hebben gespeeld binnen Delft. Eén van de belangrijkste familieleden was Hendrick van Berckel (1783-1862). Hij was de eerste Katholieke burgemeester van Delft (1840-1848) sinds de Reformatie. Hij en zijn familie hebben veel betekend voor de Katholieken in Delft en in het bijzonder voor de bouw van de beide binnenstadkerken, de St. Jozefkerk en de St. Hippolytuskerk. Hendrick woonde op de plek waar later de RK-huishoudschool aan de Voorstraat was en had daar een huiskapel. Het altaarstuk wat daar hing was een schilderij dat een afmeting heeft van circa 180 bij 150 cm. Delfts kerkelijk erfgoed dus. De huidige eigenaresse, mevr. L. van Berckel uit Veere, heeft ons gevraagd hoe het in Delft een mooie plek kan krijgen. We zijn aan het zoeken gegaan en zien mogelijkheden in de Jozefzaal in de Maria van Jessekerk.

Het schilderij moet gerestaureerd worden. Dus als de beslissing is genomen dat het naar Delft komt, kunnen we verder onderzoeken wat de mogelijkheden zijn. Ondertussen zien we dat op steeds meer plekken de naam van Van

Berckel opduikt: in de M.v. Jessekerk hangt een bord met kerkbestuurders. Daar staan zo'n 7 van Berckels op. Eén Van Berckel aan de Voorstraat verkocht zijn huis met tuin waar vervolgens de St. Hippolytuskerk gebouwd kon worden.

Financiën 2019

De afgelopen twee jaren waren in financieel opzicht bijzonder te noemen. We hadden meer geld in kas om de restauratie en tentoonstelling van de kruiswegstaties uit de voormalige Hippolytuskerk te kunnen bekostigen. Langs deze weg willen we u als donateur en de fondsen hartelijk danken voor de giften en subsidies die we hebben mogen ontvangen om dit project te laten slagen.

In 2020 gaan we door met onze reguliere activiteiten zoals de wisselende tentoonstelling in de Maria van Jessekerk en de altijd goed bezochte zaterdagochtendbijeenkomsten. Om dit te kunnen organiseren is uw financiële steun belangrijk.

Uw jaarlijkse bijdrage kunt u overmaken op onderstaand bankrekeningnummer of door gebruik te maken van bijgevoegde acceptgiro. Wij gaan uit van een basisbedrag van € 20,-. Bijdragen boven € 20,- worden toegevoegd aan de projectenpot.

Het is mogelijk om uw jaarlijkse bijdrage om te zetten in een periodieke gift. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met de penningmeester G. Verstappen (govert.verstappen@xs4all.nl) of tel. 015-2629982 (na 19.00 uur).

Govert Verstappen, Penningmeester

=====

COLOFON

Een uitgave van de Stichting Kerkelijk Erfgoed Delft.
Nummer 37 – maart 2020

COMITÉ VAN AANBEVELING:

Mgr.dr. J.A.O.L. Vercammen, aartsbisschop Oud
Katholieke Kerk, Amersfoort Dr. R. de Reuver, scriba
Protestantse Kerk in Nederland
H.M.W. Egging, vicaris R.K. Kerk, bisdom Rotterdam
J. M. van Bijsterveldt-Vliegenthart, burgemeester van Delft
Mr. drs. G.A.A. Verkerk, oud-burgemeester van Delft

BESTUUR:

Ing. W.A.G. van Leeuwen, voorzitter
A. G.J. van Geest, secretaris
Ir. G. Verstappen, penningmeester
W. Vermaas, lid
Ing. J. van Doorne, lid
Mr. L. Boersma, lid

CONTACTADRES:

De heer A. G. J. van Geest
Swanecampen 24, 2645 NA Delfgauw
Tel. 015-2562764,
e-mail: skeddelft@gmail.com / www.sked.nl

BANKREKENINGNUMMER.:

NL05 RABO 0358 2476 40 t.n.v.
Stichting Kerkelijk Erfgoed Delft